

13.10.2022

Geologian tutkimuskeskus
Ympäristöratkaisut

Kirjaamo/Maa- ja metsätalousministeriö
kirjaamo.mmm@gov.fi

LAUSUNTO TYÖRYHMÄN LUONNOKSESTA KANSALLISEKSI ILMASTOMUUTOKSEEN SOPEUTUMISSUUNNITELMAKSI 2030 (KISS2030)

GTK kiittää saadessaan mahdollisuuden lausua valmistelutyöryhmän luonnokseen kansallisesta ilmastomuutokseen sopeutumissuunnitelmasta vuodelle 2030 (KISS2030).

KOMMENTIT TAVOITTEIDEN ASIAKOHTIIN LIITTYEN

2. Tarkemmat huomiot luvusta 'Havaitut muutokset, vaikutuskenaariot ja riskit' (Luku 2.2)

- Kappale 2.2.4.2. Ilmastomuutoksen myötä happamista sulfaattimaista aiheutuvien happamuushaittojen ennakoidaan lisääntyvän, kun kuivien jaksojen jälkeiset rankkasateet ja kuivia kesiä seuraavat sateiset syksyt lisääntyvät. Hapettumisen ja sateiden seurauksena maaperään muodostuu rikkihappoa, joka lisää voimakkaasti valumavesien happamuutta, ja liuottaa maaperästä veteen myös vesieliöille myrkyllisiä metalleja (esim. Al, Cd, Co, Cu, Ni, Zn ja U). Valumaveden happamuus ja suuret metallipitoisuudet voivat yhdessä aiheuttaa vakavaa haittaa kuivatusalueen alapuolisen vesistön eliöstölle kuten kaloille. Happamat sulfaattimaat aiheuttavat myös rakennusteknisiä ongelmia syöpymisen ja korroosion kautta (2.2.4.4).
- (2.2.4.3). Ilmastomuutos lyhentää jaksoa, jolloin maa on roudassa. Tämä vaikuttaa heikentävästi maan kantavuuteen ja tätä kautta vaikeuttaa metsätalouteen liittyviä töitä, kuten puiden kaatoa ja niiden kuljetusta pois metsästä. Talvimyrskyjen aiheuttamat puiden kaatumiset voivat myös lisääntyä roudan vähyyden tai puuttumisen takia (Tähän viitataan välillisesti, kun puhutaan kappaleessa 2.2.4.4 tarpeesta siirtää sähkölinjat maan alle).
- (2.2.4.3). Tiedämme verrattain vähän, miten ilmastomuutos vaikuttaa ei-uusiutuviin luonnonvaroihin. Myös kaivossektori voi kärsiä ilmastomuutoksen seurauksista. Tietyt kaivostoiminnan ympäristöriskit voivat kasvaa jatkossa. Esim. rankkasateet ja yleisesti

13.10.2022

kasvanut vuotuinen sademäärä voivat välillisesti aiheuttaa ympäristön pilaantumista. Kuivuusjaksoissa taas pöly voi olla kasvava ongelma sekä henkilökunnalle että ympäristölle. Myös suljettujen kaivosten hoitoa olisi katsottava ilmastonmuutoksen näkökulmasta, esim. suojakasvillisuuden ja patorakenteiden osalta. Kaivossektori voi myös kärsiä ilmastonmuutoksen vaikutuksista infrastruktuuriin (2.2.4.4).

- (2.2.4.4). Ilmastonmuutoksen vaikutukset vuotuisiin jäätymis-/sulamissykleihin ja tätä kautta tieverkoston kuntoon puuttuvat tästä osasta.

4. Näkemyksenne teemoista ja niihin sisältyvistä tavoitteista ja toimenpiteistä oman toimialanne tai toimintanne näkökulmasta?

- Kappale 2.5.4.1 Vesihuolto. Ehdotus: lisätään toimenpiteenä ilmastonmuutoksen huomioon ottaminen pohjavesialueiden suojelusuunnitelmissa. Vastaava ministeriö olisi YM, mukana olisivat kunnat ja ELY-keskukset.

Olli Breilin

Jouni Pihlaja

Johtaja, Operatiivinen toiminta

Yksikön päällikkö, Ympäristöratkaisut

JAKELU

Operatiivinen johto

GTK:n kirjaamo

Yksikön päällikkö Jouni Pihlaja

Ryhmäpäällikkö Lauri Solismaa

Geologi Jukka Räisänen

Erikoistutkija Johannes Klein

Johtava asiantuntija Jaana Jarva

SIGNATURES**ALLEKIRJOITUKSET****UNDERSKRIFTER****SIGNATURER****UNDERSKRIFTER**

This documents contains 2 pages before this page

Dokumentet inneholder 2 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 2 sivua ennen tätä sivua

Dette dokument indeholder 2 sider før denne side

Detta dokument innehåller 2 sidor före denna sida

authority to sign

representative

custodial

asemavaltuus

nimenkirjoitusoikeus

huoltaja/edunvalvoja

ställningsfullmakt

firmateckningsrätt

förvaltare

autoritet til å signere

representant

foresatte/verge

myndighed til at underskrive

repræsentant

frihedsberøvende